

PROGRAM DUBROVAČKOG DEMOKRATSKOG SABORA

UVOD

Dubrovački demokratski sabor je politička stranka slobodno udruženih članova, koji djeluju radi ostvarivanja svojih političkih načela i ciljeva.

Stranka je utemeljena na najboljoj tradiciji europske demokracije čiji se izvori i korijeni nalaze i u bivšoj Dubrovačkoj republici. Nastanak stranke uvjetovan je potrebom ravnopravnog uključivanja građana Dubrovnika i šire okolice u gospodarska, duhovna, politička i sva ostala zbivanja na ovim prostorima, odnosno na prostoru RH i Europe.

Cilj Dubrovačkog demokratskog sabora je da svojim djelovanjem, u sklopu višestranačkog sistema, potiče i razvija sve posebnosti i bogatstvo Dubrovnika i okolice kao regionalnog entiteta oblikovanog na osebujnom etničkom, gospodarskom, kulturnom bogatstvu i posebnosti u okviru RH. U realizaciji ovih načela Stranka će se uvijek zalagati, isključivo demokratskim, nenasilnim putem uz dijalog i puno poštivanje drugih uvjerenja, za ostvarenje svojih ciljeva.

DOMOVINSKI RAT

Dubrovački demokratski sabor je temeljnog i čvrstog uvjerenja da doprinos Grada, kroz aktivno sudjelovanje hrvatskih branitelja i stradanje građanstva, te goleme ratne štete na kulturnim dobrima, infrastrukturi i ukupnom gospodarstvu jedan je od najvećih doprinosa u stvaranju suverene i samostalne međunarodno priznate hrvatske države.

Dubrovački demokratski sabor smatra da je Domovinski rat najveća vrijednost i izraz višestoljetne borbe hrvatskog naroda za vlastitu državu. U Domovinskom ratu na najbolji način iskazano je jedinstvo hrvatskog naroda, u opredjeljenju za državni suverenitet i teritorijalni integritet u međunarodno priznatim granicama. Nemjerljiv i nezaobilazan doprinos u tome su branitelji i građani Grada i šire okolice.

DDS trajno odbacuje sve napade koji dolaze od bilo koga glede političkih i moralnih vrijednosti Domovinskog rata kao temelja suverene RH.

DDS trajno će se zalagati za promicanje i zaštitu temeljnih vrijednosti Domovinskog rata i svih njegovih učesnika.

ANTIFAŠIZAM

Antifašizam je Republiku Hrvatsku, Grad i građane svrstao na časno mjesto onih koji su se borili na strani savezničke vojske i koji su dali presudan doprinos nastanku nove civilizacije, zasnovane na dostojanstvu, snošljivosti i svjetskom suživotu .

DDS je mišljenja da živimo vrijeme pomirenja i praštanja, te vjeruje da se strahote rata nikada više neće ponoviti.

DDS traži da sve vlade u RH da striktno primjenjuju i poštuju Konvenciju o sprječavanju i kažnjavanju ratnog zločina i genocida.

DDS će se zalagati da borci antifašističkog rata uživaju beneficije kao i njihove kolege u zapadnoeuropskim zemljama, kroz socijalnu i materijalnu pomoć u okviru mogućnosti društva i zajednice.

LIBERALIZAM

Temeljno načelo u konstituiranju političkog sistema za koji će se Dubrovački demokratski sabor zalagati je slobodna zajednica utemeljena na liberalnom načelu građanskog suvereniteta .Samo tako može se dosljedno provoditi podjela vlasti, osigurati neovisnost sudstva i vladavina prava.

To su temeljne pretpostavke za osiguranje nepovredivosti ljudskih prava i sloboda.

Dubrovački demokratski sabor se zalaže za načelo građanskog suvereniteta jer je to garancija očuvanja dobrih odnosa i tolerancije među svim građanima koji žive u RH, Gradu i široj okolici.

Stranka se zalaže za potpunu nacionalnu, vjersku i spolnu ravnopravnost svih građana RH.

Nacionalnu diskriminaciju građana DDS smatra anakronom sa stajališta organizacije i funkcioniranja suvremenog civiliziranog društva.

Građani ovog prostora su u svom dosadašnjem življenju izgradili dobre međunacionalne odnose pa ne smije doći do narušavanja tih odnosa i moraju se sačuvati dobri odnosi, tolerantnost i harmonija življenja na ovim prostorima.

DDS se zalaže za puno poštivanje temeljnih sloboda i prava čovjeka slobode mišljenja govora, javnog istupanja i udruživanja u političke i druge zajednice.

DDS će se posebno boriti za slobodu svih medija radi potpunog i istinitog informiranja demokratske javnosti.

REGIONALIZAM

Grad više od dvije tisuće godina ima izraženu i priznatu regionalnu samobitnost, potvrđenu slijedom sveukupnih povijesnih zbivanja u različitim oblicima.

Dubrovački demokratski sabor okuplja u svoje članstvo sve građane RH a posebno Grada i šire regije, ali i građane svijeta, koji su spremni sudjelovati u projektu kulturnog, gospodarskog i moralnog preobražaja ovog prostora. DDS energično odbacuje sva posezanja za promjenom današnje granice RH, te se zalaže za brisanje državnih granica u Europi i stvaranje jedinstvenog europskog prostora.

DDS odbacuje svaki državni centralizam i zalaže se za udruživanje slobodnih gradova i regija koje će veći dio svojih interesa ostvarivati kroz regionalna tijela izabrana na neposrednim i tajnim izborima.

DDS se zalaže za decentralizaciju državne i regionalne administracije te stručnih službi ministarstva. Istovremeno zalagat ćemo se da upravno-administrativne institucije države budu policentrično ustrojene i raspodijeljene po svim područjima RH.

DDS će u svom djelovanju razvijati različite oblike suradnje s drugim organizacijama i pojedincima koji se zalažu za poštivanje i razvijanje regionalnih posebnosti.

DDS odbacuje odnos metropola-provincija jer je Grad stoljećima gradio i bio dio svjetske i europske metropole što je i danas.

DDS će se sa svim raspoloživim pravnim i demokratskim sredstvima boriti za Grad i šire područje gdje će građani po poznatim zapadnoeuropskim kriterijima odlučivati o svom razvoju i sudbini ovog prostora.

LJUDSKA PRAVA

Temelj politike Dubrovačkog demokratskog sabora su sva Ustavom zajamčena ljudska prava koja su nedjeljiva.

Ta prava su jednaka, za sve ljude neovisno o njihovoj narodnosti, podrijetlu, rasi, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, obrazovanju, društvenom i materijalnom položaju.

Dubrovački demokratski sabor će u svojem političkom djelovanju polaziti od stava da ljudska prava pripadaju samo pojedincu, koji ih dalje može slobodno udruživati u razne oblike zajedništva.

DDS u cijelosti prihvaća Opću deklaraciju o ljudskim pravima i sve druge međunarodne dokumente koji tretiraju tu problematiku. Pojedinaac je nositelj svih prava koja su zajamčena, počevši od prava na dostojan život, slobodu i sigurnost osobe, privatnost i obitelj, slobodu savjesti, vjere i mišljenja, slobodu izražavanja, udruživanja i političkog djelovanja, slobodu kretanja,

prebivanja i mjesta življenja, slobodu medija, pravo na rad, zaštitu privatnog vlasništva, obrazovanje i jednakost pred zakonom i u svim ostalim pravima. Dubrovački demokratski sabor se protivi bilo kakvoj diskriminaciji temeljenoj na rasi, boji kože, spolu i socijalnom podrijetlu. Za stranku su neprihvatljivi su svi oblici političkog, vjerskog i nacionalnog ekstremizma. DDS će se zalagati za jednaka prava žena i muškaraca u svim područjima društvenog života jer ne postoji interes viši od poštivanja ljudskih prava niti razlog zbog kojega bi se ljudska prava mogla kršiti i ograničavati po bilo kojoj osnovi.

PRAVNI POREDAK

DDS se zalaže za ostvarivanje demokracije kroz poštene funkcije pravne države. Država raspolaže političkom moći i pravnom represijom.

Pravo je svojevrsna kulturna tvorevina i postoji stalna opasnost da država ugrozi pravo pojedinca i da takvo pravo bude lišeno svih svojih imanentnih vrijednosti. DDS će se suprotstavljati i javno kritizirati sve zakone koji bi bili suprotni korpusu ljudskih prava kao civilizacijskog i univerzalnog dosega vremena u kojem živimo.

DDS će zahtijevati od državnih te regionalnih i lokalnih izvršnih i represivnih organa da budu vezani pozitivnim pravom. Pravo je povezano s pravdom i njegov smisao je da služi pravdi, a ne pukoj svrsishodnosti koju procjenjuju nosioci državnih i lokalnih funkcija.

Samo na taj način pravna država može postati istovremeno demokratska i socijalna.

Provedba zakona, koja se povjerava izvršnim organima, mora biti stalno podložna sudu javnog mijenja i potpuno stručnog nezavisnog sudstva.

DDS će se zalagati da se u zakonodavni sustav države ugrade standardi i terminologija zapadnoeuropskih zemalja u pogledu ljudskih prava, gospodarskih prava Europske ekonomske zajednice, socijalnog prava, te će od Vlade striktno zahtijevati poštivanje međunarodnih potpisanih sporazuma.

DDS traži, da unutrašnji ustroj Države bude kompatibilan zapadnoeuropskim zemljama, koje se temelje na regionalizmu, kao najprimjerenijem obliku organizacije društva, da bi građani Grada mogli potpuno samostalno odlučivati o svim pitanjima, kroz gradski i regionalni parlament.

PROMETNA POVEZANOST

Dubrovački demokratski sabor smatra sa je izuzetno slaba prometna povezanost Grada s drugim dijelovima Republike Hrvatske i Europe .To je glavni ograničavajući faktor brže demografske, gospodarske i kulturne obnove i razvitka ovog područja. To se odnosi na cestovni promet ,ali i pomorsku i zračnu infrastrukturu i povezanost.

Izgradnja autoceste od Debelog brijega do Vrgorca , te izgradnja Pelješkog mosta, Dubrovački demokratski sabor drži najvažnijim preduvjetom ubrzane obnove i razvitka ovog područja, odnosno potpunijeg korištenja prirodnih, ljudskih ,gospodarskih i kulturnih potencijala. Stranka također podržava izgradnju jadransko-jonske autoceste kao i prometnica koje povezuju hrvatski Jadran s drugim europskim zemljama, kao i koridor 5C. DDS se zalaže i zahtjeva kvalitetnije pomorsko povezivanje luka Dubrovnik i Ploče s drugim hrvatskim i mediteranskim lukama. DDS drži da prioritetan tretman mora imati i izgradnja brze ceste od Zračne luke u Čilipima do Dubrovnika te bolju zračnu povezanost s drugim hrvatskim ,europskim i svjetskim gradovima.

DDS u potpunosti podržava i zalaže se za brži završetak ,obnovu i izgradnju Zračne luke u Čilipima u jednu od najmodernijih i najboljih u Europi.

GOSPODARSTVO

Cilj za koji će se DDS zalagati je bogato hrvatsko društvo, bogatih regija posebno Grada, ali i svakog pojedinca. Do tog cilja može se doći skladnim materijalnim i duhovnim razvitkom. Rast materijalnog bogatstva ne znači uvijek napredak, jer o ljudskoj sreći i kvaliteti života ne odlučuje samo ekonomski razvoj.

DDS se zalaže za ravnopravnost svih oblika vlasništva, slobodno tržište i nesmetani protok roba, rada i kapitala. Stranka posebno smatra poticajnom inicijativu svakog pojedinaca za razvoj društva i Grada i zalaže se za kontinuirano povećanje udjela privatnog vlasništva i za gospodarstvo temeljeno na dioničkim osnovama preferirajući malo i srednje poduzetništvo.

Stranka će se zalagati za favoriziranje i razvoj propulzivnih grana kao što su: turizam, pomorstvo, , poljoprivreda, ribarstvo, marikultura, uslužne djelatnosti i zanatstvo radi poticanja razvoja konkurencije i povećanja kvalitetnije ponude roba i usluga.

Svatko mora imati jednaku šansu za ulazak na stabilno tržište gdje kapital mora biti zaštićen od samovolje pojedinaca, grupa ili države.

Tekućom monetarnom i poreznom politikom treba poticati razvoj odgovarajućih gospodarskih grana i različitih oblika vlasništva.

Ekspanziju gospodarstva treba ostvariti povezivanjem s odgovarajućim regionalnim, europskim i svjetskim zajednicama

Pomorska orijentacija Grada znači razvoj turizma, brodarstva, ribarstva, marikulture i ostalog.

Turizam je osnova dubrovačke regionalne ekonomije s ogromnim potencijalom, posebno uz povećanje razine kvalitete usluga. Dubrovački se turizam mora promovirati s jedinstvenim programom i nastupom na svjetskom tržištu koristeći nedvojbeni povijesni i kulturni identitet Grada.

Poljoprivrednu djelatnost treba revitalizirati i razvoj obiteljskih posjeda kao temeljne proizvodne jedinice u poljoprivrednom privređivanju, a u funkciji turizma.

Osiguranjem kvalitetnih uvjeta za razvoj obiteljske poljoprivredne stvorit će se baza za proizvodnju zdrave hrane najviše kvalitete, koju će biti moguće plasirati na svjetsko tržište kroz turizam.

Samostalno poljoprivredno privređivanje treba stimulirati raznim oblicima kredita i poreznom politikom.

Ekonomskim mjerama DDS će poticati otvaranje novih, manjih firmi čija je djelatnost razvoj novih suvremenih tehnologija. Na taj način će se podizati kvaliteta ukupnog življenja i vršiti humanizacija rada, što će doprinosti ukupnom razvoju demokracije.

DDS se zalaže da se Grad pretvori u slobodnu ekonomsku zonu po ugledu na zapadnoeuropska rješenja takvih zona.

DDS smatra iznimno važnim utvrditi i provoditi koncepciju uravnoteženog gospodarskog razvitka svih područja RH, s posebnim naglaskom na bržu obnovu i razvitak otoka, te područje od posebne državne skrbi.

DDS će se zalagati za gospodarski razvitak, kroz sve oblike i vrste poduzetništva u kojima će prednost imati programi i projekti koji jamče dugoročnu stabilnost, zapošljavanje, policentričan razvitak i potpuna zaštitu kulturnih i prirodnih vrijednosti.

DDS ocjenjuje da gospodarski potencijal ovog dijela Hrvatske, osobito prirodni i ljudski nisu iskorišteni na najbolji način i da ne postoji jasna vizija, strategija i metode učinkovite gospodarske obnove i dugoročnog održivog razvitka.

Međunarodna podjela rada i globalno tržište, te sve znanstvene analize pokazuju da dubrovačko područje ima potencijal i perspektivu za brži razvitak. Posebice se to odnosi na turizam, pomorstvo, mediteransku poljoprivredu, marikulturu i suvremene informatičke tehnologije koje treba podržavati u svim mjerama ekonomske politike RH i Grada.

EKOLOGIJA

Grad svoju ekonomsku strategiju mora temeljiti na najstrožim ekološkim kriterijima. Provođenje rigorozne ekološke politike je imperativ u razvoju. Budući da se većina problema ne može ograničiti na uži prostor, nužna je široka međunarodna suradnja i aktivnost u planiranju i zaštiti prostora.

DDS zastupa princip "održivog razvoja" i rješavanje problema od globalnog interesa i zalagat će se za unaprjeđenje i maksimalno iskorištenje čiste alternativne sunčeve energije i energije vjetrova, s obzirom na povoljne uvjete za razvoj istih.

U gospodarenju morem i vodama, treba postići zajednički pristup u raspodjeli, pročišćavanju, upotrebi i ispuštanju otpadnih voda, uz maksimalnu zaštitu izvora pitke vode od zagađenja i neracionalnog korištenja.

OBITELJI I POJEDINAC

Stranka će se zalagati za socijalne programe koji će štititi obitelj s djecom, a posebno one s više djece. DDS će se boriti protiv radnog diskriminiranja žene i za novi način vrjednovanja rada žene u domaćinstvu.

Djeca i omladina su zajedničko bogatstvo i briga svih građana RH i Grada, pa se njihovom odgoju i razvoju trebaju podrediti snage i stvaralački potencijal.

Stranka će omogućiti i stimulirati, da mladi ravnopravno sudjeluju i odlučuju svim pitanjima vezanim za svoju sudbinu i sudbinu zajednice.

Mlade ljude ćemo odgajati u duhu mira i ljubavi prema kraju u kojem su rođeni što će omogućiti ekonomski i društveni napredak.

Umirovljenici i svi ljudi treće životne dobi ne smiju biti marginalizirani.

U tom će kontekstu stranka stvoriti prostor za djelovanje umirovljenika, kako bi njihova iskustva uključila i koristila za razvoj. Posljednje godine svoga života svaki čovjek ima pravo da proživi dostojanstveno, bez osjećaja nemoći i napuštenosti.

VJERA

DDS kršćanstvo smatra važnim faktorom formiranja hrvatske i dubrovačke kulturne posebnosti.

DDS se zalaže za očuvanje i slavljenje svih vjerskih svečanosti koje su postale kulturna baština svih stanovnika Grada. DDS se zalaže da se vjerski objekti koji imaju kulturno-povijesnu vrijednost održavaju na teret čitavog društva.

DDS se, shodno svom liberalnom utemeljenju, zalaže za odvojenost države od crkve i drži da je diskriminacija građana zbog vjere nedopustiva i suprotna ljudskom dignitetu, pa je nužno zalagati se za ravnopravnost svih vjera koje građani ovog prostora ispovijedaju.

OBRAZOVANJE

DDS smatra da je obrazovanje temelj za svekoliki gospodarski, kulturološki i socijalni razvitak svakog naroda i područja. Samo obrazovani ljudi mogu doprinijeti RH i Gradu za brže uključivanje u europske i svjetske integracije. DDS će se zalagati za posebnosti u sustavu obrazovanja u okviru hrvatskog nacionalnog identiteta, sukladno europskim obrazovnim standardima.

Stranka će podržavati onu obrazovnu politiku i mjere koji idu u smjeru povećanja udjela obrazovanja u domaćem bruto proizvodu, poboljšanju materijalnog i društvenog statusa zaposlenika obrazovnog sustava kao i njihovog ugleda općenito.

DDS smatra, da osim državnih, treba omogućiti otvaranje i privatnih obrazovnih institucija, te otvarati škole koje su po obliku i sadržaju slične onima u visoko razvijenim zemljama.

Država i Grad mora svim svojim najdarovitijim učenicima i studentima omogućiti besplatno obrazovanje i stjecanje dodatnih znanja i vještina pri elitnim svjetskim Sveučilištima i Učilištima.

DDS ocjenjuje iznimno važnim i davat će punu podršku svekolikom daljnjem razvoju Sveučilišta u Dubrovniku s ciljem da Grad zaista i postane svjetska oaza znanja.

BAŠTINA

Više od dvije tisuće godina duga povijest Dubrovnika rezultirala je baštinom od neprocjenjive svjetske vrijednosti.

U ukupnosti ta je baština u velikoj mjeri zapuštena, često i devastirana. Dubrovnik mora ljubomorno čuvati svoju baštinu. Stranka će podržavati razne državne i privatne inicijative koje imaju za cilj zaustaviti propadanje i uništavanje spomenika. Sva financijska sredstva namijenjena ovoj djelatnosti treba zadržati na nivou Grada, jer je spomenički fond prvorazredne svjetske vrijednosti u kritičnom stanju, a izdaci za zaštitu su ogromni. Očuvanje svih povijesnih elemenata i poticanje originalne arhitekture, osnova su ambijentalnog razvoja.

Stranka se zalaže za očuvanje svih spomeničkih vrijednosti koje su okarakterizirale ove prostore i postale gradska osobitost, bilo da pripadaju sakralnoj ili bilo kojoj drugoj umjetnosti.

ZDRAVSTVO

Svaki pojedinac ima pravo na kvalitetnu zdravstvenu zaštitu. Stoga će se Stranka zalagati za efikasan i ekonomičan sistem zdravstvenog osiguranja. Trajnu zdravstvenu strategiju će temeljiti na privilegiranom sustavu fiskalne politike prema zdravstvu, sve do oslobađanja osobnih dohodaka u zdravstvu od velikih poreza i doprinosa, u cilju stvaranja materijalne i kadrovske osnove za stalno unapređenje kvalitete.

Posebna zadaća Grada biti će poticanje aktivne politike usmjerene suzbijanju invalidnosti i osiguranju rehabilitacije tjelesno i duševno oštećenih osoba, kako bi se

navedene osobe uz dužnu pomoć, osposobile u raznovrsnim područjima i aktivnostima i uključile u normalan život.

Građanima Grada omogućiti će slobodan izbor lječilišta na cijelom prostoru RH-a, a po posebnoj medicinskoj indikaciji, i bilo gdje u svijetu.

DDS zalagat će se za modernizaciju i brži razvitak zdravstva i na području Grada. Svrha da se građanima omogući lakša dostupnost u sustavu zdravstvene zaštite u svim njegovim dijelovima. Svoje zdravstvene probleme građani moraju na lakši i jednostavniji način rješavati ,imajući pri tome u vidu i olakšice za socijalno ugroženije. DDS smatra da je potrebno žurno posve dovršiti, još bolje opremiti i modernizirati Opću bolnicu, ali i objekte primarne zdravstvene zaštite.

DDS smatra važnim brži razvitak zdravstvene kulture svih građana, aktivnosti koje vode u smjeru zdravog načina življenja, prevencije svih oblika ovisnosti sl.

MLADEŽ

DDS ocjenjuje vrlo nepovoljnim ekonomski i socijalni položaj mladih u Gradu i RH. Velika nezaposlenost, gospodarska kriza i neravnopravni uvjeti društvene afirmacije uzrokom su različitih asocijalnih ponašanja, uključivši i konzumiranje narkotika ,razni oblici kriminala i sl. Gubljenje perspektiva razlogom su i odlaska mladeži iz ovih krajeva nakon završetka školovanja u druge hrvatske krajeve, ali i u inozemstvo , čime se značajno slabe ljudski potencijali kao glavni pokretači potrebne gospodarske i socijalne obnove i razvitka.

DDS u svojem djelovanju zalagat će se za veći udjel mladih u svim područjima društvenog života i odlučivanja ,ravnopravnost i otvorenost u postupku zapošljavanja, stvaranja povoljnih uvjeta za poduzetničku motivaciju i angažman mladih i školovanih ljudi .

Ocjenjuje se važnim, s obzirom na gospodarsku strukturu Grada, motivirati mladež za učenje stranih jezika, prihvaćanje turističke kulture i promišljanja i reafirmaciju ovdašnjih tradicionalnih vrijednosti, osobito u području kulture.

SPORT

DDS smatra da sport omogućuje razvoj kontakata među mladima, pridonosi boljem međusobnom razumijevanju. Stoga treba naročitu pažnju posvetiti razvoju lokalne sportske infrastrukture, amaterskog sporta i rekreacije, a sportske objekte učiniti dostupnim građanima, a prije svega mladima. Postojanje i razvoj profesionalnog sporta u Gradu mora biti baziran na tržišnim načelima, a nikako na teret zajednice.

MEDIJI

Sloboda mišljenja i izražavanja je jedno od temeljnih ljudskih prava. Na osnovu toga država je dužna omogućiti slobodan protok ideja u riječi i slici. DDS će nastojati da mediji osiguraju raznovrsnost izvora informacija, što omogućuje svakom pojedincu provjeru točnosti činjenica i objektivnu ocjenu događaja.

Novinari moraju imati pravo na slobodu izvještavanja i pristupa informaciji, dok glasila trebaju pokazivati razumijevanje za sve što pogađa pojedince, ne minorizirajući pri tom ni jednog od političkih, kulturnih i privrednih subjekata.

U cilju objektivnog izvještavanja novinari se moraju rukovoditi i biti vezani jedino profesionalizmom struke i novinarskom etikom.

DDS će se suprotstaviti svima onima, koji bi svojim radnjama dovodili do uznemirivanja onih novinara, koji se u svom radu rukovode pravilima struke, te poštenim istraživačkim novinarstvom.